

Andana
editorial
www.andana.net

vagó de versos

L'art antic del crit escrit

Josep Piera

dibuixos d'**Amaia Arrazola**

Vagó de versos Guia didàctica

**Elaborada per
Equip Andana Editorial**

L'art antic del crit escrit

Autor: **Josep Piera**

Dibuixos: **Amaia Arrazola**

Andana Editorial / Algemesí, 2014

Col·lecció: «VAGÓ DE VERSOS», núm. 4

Format: 20×16 cm, 64 pàgs. Enquadernació en rústica. Impressió a dues tintes.

Edat: A partir de 8 anys.

«La poesia són veus convertides en sons que diuen d'on venim, on anem i qui som.» Amb versos com aquests, Josep Piera ens convida a viatjar pels seus poemes, a experimentar el goig de córrer món, a descobrir llocs desconeguts amb la mirada atenta. Però, al mateix temps, també viurem l'aventura de conéixer-se u mateix, ens endinsarem en la vall on viu el poeta, en la seua infantesa i també en l'amor.

L'art antic del crit escrit és una antologia de **Josep Piera** (Beniopa, 1947), il·lustrada per **Amaia Arrazola** (Vitòria, 1984), que ens encoratja a emprendre un viatge cap a una pàtria feta de records i versos.

Després de llegir. Activitats complementàries¹

FITXA DE LECTURA

Títol de l'obra:

Autor:

Dibuixos:

ANDANA EDITORIAL

Col·lecció: **Núm.:**

Any de publicació: **Pàgines:**

1 La poesia

a) Sinònims, antònims, definicions

1.1 Escriviu els sinònims que apareixen en el poema per a:

..... : benvolgudes

..... : llums

..... : paraules

1.2 Indiqueu la paraula definida:

..... : cap a dins

..... : sorolls confusos, molts sorolls alhora.

..... : aparell per a la il·luminació pública.

1.3 En el poema trobareu els antònims respectius:

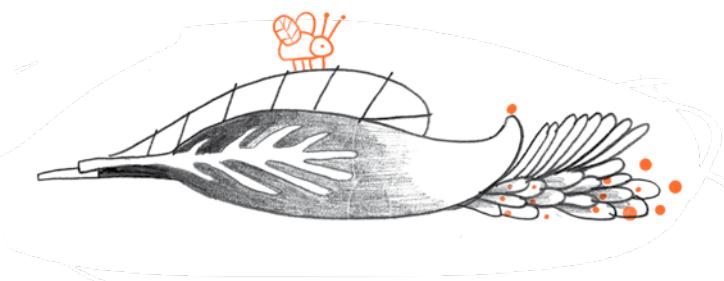
..... : enfora

..... : properes

..... : clar

..... : rodalies

..... : presents

¹Andana Editorial autoritza la reproducció d'aquest material amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció ni la transmissió sota cap forma ni per cap mitjà electrònic o mecànic del llibre al qual fan referència aquestes activitats.

b) Oposicions i contradiccions

- 1.4 Fixeu-vos que el poema es basa en un joc d'oposicions i contradiccions. Escriviu al costat de cada frase la que conté l'oposició o contradicció respectiva.

veus [...] que de lluny endins ens parlen.
.....	[veus] que són remors de llunyanies
veus [...] que diuen [...] on anem
.....	veus distants

- 1.5 En quins dels quatre casos tenim una oposició i en quins, una contradicció?

.....
.....
.....
.....

- 1.6 Com podríem justificar o fer compatibles les afirmacions següents?

veus que diuen / un camí que ningú no sap on va. (v. 3, 4)

veus convertides en sons / que diuen d'on venim, on anem... (v. 9, 10)

• Si parlem d'unes mateixes veus, podem resoldre la contradicció apparent?

.....
.....
.....

- 1.7 Feu el mateix per a l'affirmació següent:

[Són] Veus de dins, veus distants... (v. 3)

.....
.....
.....

- 1.8 Les veus, segons el poeta, poden ser (almenys) de dues classes:

a) Com fanals en un carreró fosc (v. 5)

b) Com remors de llunyanies (v. 6)

Com explicaríeu la diferència?

.....
.....
.....

- 1.9 Fixem-nos que els matisos són importants. Per què el fanal ha de ser precisament d'un carreró fosc i no, com ara, d'una avinguda ampla? Podeu explicar-ho?**

.....
.....
.....

- 1.10 Segons el poeta, de què o com estem fets els humans?**

.....
.....
.....

- 1.11 El poeta Josep Piera, en *La poesia*, sens dubte parla no sols del gènere literari que intenta definir, sinó també d'ell mateix i es mostra, ell també, fet de mots. Després de llegir el poema, quines paraules o grups de paraules hi trobem que l'han fet ser? Quines hi apareixen com a peces clau en la seua vida interior? Relacionant-les pel significat, agrupeu-les en camps semàntics.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 1.12 Quin és l'origen o la primera matèria de la poesia? Quan esdevenen poesia? Quin objectiu o quina utilitat té?**

.....
.....
.....

- 1.13 Diu l'autor que «La poesia són veus convertides en sons» i, certament, és important com sona el poema a l'orella i com ens ressona en la memòria. Repassa el poema, rellegint-lo en silenci, i assenyala les dues úniques e i o obertes. La resta són tancades.
-

2 L'art antic del crit escrit

- 2.1 Assenyala en el poema el sinònim o la paraula definida:

Armari o estança on es guarda el menjar:

Poqueta nit:

Espai excavat o buit a terra:

Part de menjar que es pren a cada mos:

- 2.2 Quin n'és l'antecedent?

• Del pronom *en* en les frases *me'n berene* i *en en tinc*?

.....

• Del pronom *el* en la frase *que déu el guarde lluny*?

.....

- 2.3 Aquests versos es poden llegir com una endevinalla. La solució pot ser complexa.

Provem de desxifrar les pistes que ens van donant:

Què pot voler dir *l'art antic del crit escrit*?

.....

Qui o què és *l'enamorat*?

.....

Què pot ser *el clot del silenci*?

.....

Què deu ser *el silenci*?

.....

I com s'entén *en tinc fins al clot...*?

.....

Si la poesia és *crit* i la mort és *silenci*, amb què identifiquem la poesia i a què l'oposem?

.....

Per tant, quin és el tema de què tracten aquests versos?

.....

2.4 L'autor diu que la poesia és per a ell una experiència... (Assenyala amb una X les respostes correctes):

quotidiana			rara
desacostumada			Que viu molt sovint
Només per a les grans ocasions			De cada dia
solemne			modesta
sovintejada			excepcional
Que viu tothora			freqüent
De joventut			Per a tota la vida
A viure tant de jove com de vell			Fins i tot després de la mort
extraordinària			habitual
amable			De patir molt

2.5 Si intentem recitar de memòria els set versos del poema, quins són els més fàcils de memoritzar?

.....

Quin fenomen hi observes?

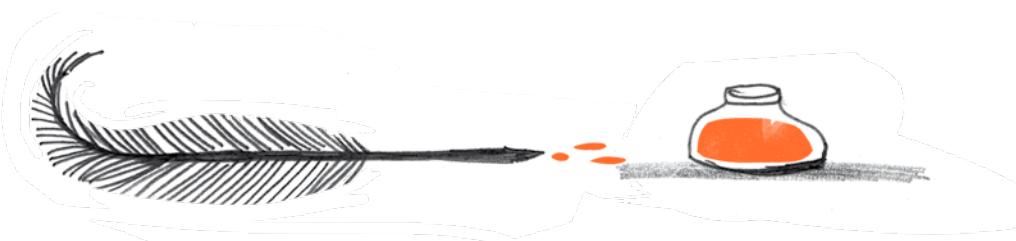
.....

.....

Consulta en el diccionari el significat de la paraula *al·literació*. Pren-ne nota.

.....

.....

3 La nit antiga

3.1 Fes corresponente amb alguna de les paraules o frases del poema:

càlides:

així com:

territori:

badant-se:

precipici:

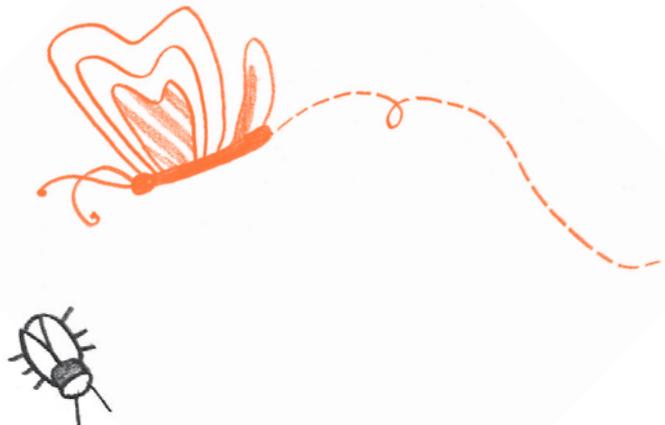
antics:

part:

coward:

humanitat:

penyes:

3.2 En el text hi ha el nom de dues plantes. Preneu-ne nota. Si no les coneixeu, busqueu alguna fotografia, en Internet o en una història natural, i assenyaleu quines característiques té cada una.

	llenyosa	herbàcia	punxes	flor groga	sense flors	de secà	llocs humits	verda
argelaga								
falguera								

3.3 La frase *banda acarenada de falgueres* cal interpretar-la:

Carena és la línia més alta d'una muntanya i que, sovint, retallant-se contra el cel, forma l'horitzó.

Si les falgueres són tan altes que formen, carenes o muntanyes, quina mena de territori suggereix la frase?

.....

3.4 Hi ha una oposició clara entre:

la banda acarenada de falgueres / el temple (...) on els fills de la terra van créixer

Quin significat té aquesta oposició? Com podem explicar-la?

.....

.....

- 3.5 De la lectura del poema es desprén que el poeta assisteix a un fet, contempla una escena. Sabríeu dir què és? Aporta les citacions que ho justifiquen.

.....
.....
.....
.....

- 3.6 Aquest fet o escena contemplats, creieu que es desenvolupa en un espai allunyat i estrany o en un de pròxim o propi del poeta? En què us baseu?

.....
.....
.....

- 3.7 Podem suposar que el poeta parla de la seua vall, on viu, la Drova. Allí no s'han descobert mai les ruïnes de cap temple, per tant, fa servir la paraula no en un sentit propi o literal, sinó en un de figurat o clarament simbòlic. Temple vol dir civilització, per tant, l'antiga tradició cultural d'aquella terra. Com classificaries les frases o paraules següents?

	Sentit propi	Figurat o simbòlic
veu cremar (v. 1)		
d'ombres tèbies lluent (v. 2)		
vidre clavillant-se (v. 3)		
la nit antiga (v. 4 i 12)		
que el verd se'n faça cendra (v. 5)		
rocams amb timbes i argelagues [...] ara, abandonats per sempre (v. 6 i 7)		
arrasen els boscos entranyables (v. 8)		
el temple -ell també consumint-se (v. 10)		

3.8 Busqueu en el poema paraules o frases amb un significat més o menys equivalent:

malefici	
que el verd se'n faça cendra	
el temple (...) on els fills de la terra van créixer	

3.9 Sabríeu resumir el significat del poema?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.10 Com descriuríeu *la nit antiga*? Com podem imaginar-la després de llegir el poema?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4 L'amor, la poesia

4.1 De les paraules *gemec, gest i silenci*, una es pronuncia amb e oberta i dues amb e tancada. Quines?**4.2 Associeu cada paraula de la llista amb les que hi ha en la primera columna:**

lament, moviment, plor, sanglot, irracional, postura, inclinació, mot, vocable, terme, somni, desig, mim, bogeria, bram, nom

paraula				
gemec				
deliri				
gest				

4.3 Com es diu?

Fer carícies:

Fer gestos:

Estar en deliri:

Queixar-se amb gemecs:

4.4 Relacioneu cada paraula amb els conceptes o accions que corresponguen.

	dir	pronunciar	moviment	tacte	oïda	visió	al·lucinació
paraula							
carícia							
gest							
mirada							
deliri							
gemec							

4.5 Quines frases o paraules es repeteixen en la primera i en la segona estrofa?

.....

.....

.....

4.6 En la segona estrofa, amb quines paraules es relaciona gemecs?

.....

4.7 El poema es basa en una oposició fonamental. Sabríeu identificar els termes que la conformen?

.....

.....

.....

4.8 Segons l'autor, per què no pot viure alhora la poesia i l'amor?

.....

4.9 Quins elements configuren o defineixen el cos total de què ens parla el poeta?

.....

4.10 Podríeu resumir el sentit del poema fent servir els conceptes de *solitud, record, passat, present?*

.....

.....

5 Nocturn

5.1 Com es pot explicar que les pinyes seques *semblaven mòmies de flors*?

.....

.....

.....

5.2 Amb aquesta imatge (pinyes seques: mòmies de flors), el poeta fa de la pinya un símbol. Quin significat hi podríem associar?

.....

.....

5.3 Escriviu al costat de cada paraula un sinònim o la definició corresponent:

munió	
enramada	
llata	
recollidor	
mannà	
recull	
erm	
alhora	

.....

.....

.....

5.4 Quina diferència podríem establir entre un *recollidor* i un *collidor*?

.....

.....

.....

5.5 En les frases següents, assenyala les que contenen un pronom feble. Quin és l'antecedent del pronom en cada cas?

...per l'abandó en resseques selveis salvatges		
Quan n' he vist l'enramada...		
...arreplegar- ne unes quantes		
N' hi havia infinites		
...com en un cementeri		

5.6 Quin és l'antecedent dels pronoms? Fan d'objecte directe o indirecte?

I li canten		
I l'encanten		

5.7 El poeta apareix enmig d'un paisatge. Ens el descriu o ens el suggerix?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.8 Quin tipus de paisatge és? Raoneu-ho.

.....

5.9 Si en el poema en prosa la pinya seca tenia un significat concret, en el text versificat en té un altre, un poc different. Quin?

.....

5.10 Quina és la semblança i la diferència entre el primer i el segon significat de la pinya seca com a símbol?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6 La Drova

6.1 Què és la Drova?

.....

6.2 Relacioneu amb una paraula o expressió sinònima del poema:

per favor:

poblet:

somrient, que predisposa a l'alegria:

6.3 Si parem atenció al vers 7, Aquesta vella vall feta de somnis, en sentit propi, cal fer unes diferències entre:

el somni:	
el son:	
la son:	

Trieu entre les definicions següents: Ganes de dormir. Estat de repòs en què la consciència resta suspesa. Pensaments, imatges i emocions que ocorren durant el son.

6.4 Trobeu que la paraula *somni* fa referència a la definició anterior o que vol dir alguna altra cosa? Quina deu ser?

.....

6.5 Potser coneixes l'endevinalla:

Sempre va de viatge / sense maleta ni bastó. / De vegades sembla un formatge; / i altres, una tallada de meló.

Quina n'és la solució? Podem relacionar aquesta endevinalla amb el poema?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.6 Què deu voler dir *llàgrimes de gel*?

.....
.....

6.7 En quina part del poema l'autor es mostra disposat a compartir alguna cosa amb el lector?

.....

6.8 Què diu que hi vol compartir?

.....

6.9 Hi podem entendre alguna cosa més, més enllà del sentit literal?

.....
.....

6.10 Quina condició posa el poeta al lector per a poder-la compartir?

.....

7 *Leros passant, Al moll de Kalimnós i Albada a Simi*

- 7.1 **Què tenen en comú els tres poemes? Documenta't sobre els noms que hi ha en els títols.**

.....
.....
.....
.....

- 7.2 **El poeta sintetitza, des del seu punt de vista, l'aspecte que tenen les poblacions, amb tres o quatre paraules, fins i tot amb una sola paraula. Apunteu aquestes breus descripcions, i interpreteu-les marcant la casella corresponent.**

	Descripcions	Vista de no massa lluny, amb prou detall	Petita, de nit, mal il·luminada	Vista de lluny, dalt d'una muntanya
Leros				
Kalimnós				
Simi				

- 7.3 **El poeta, davant de Leros, Kalimnós i Simi, presenta estats d'ànim canviants: se li presenten amables o tràgiques, li suggereixen optimisme, desig d'aventura, enyorança. Fes-ne l'anàlisi en la graella:**

	Visió amable	Visió tràgica	Optimisme	Desig d'aventura	Enyorança
Leros					
Kalimnós					
Simi					

- 7.4 **Expliqueu què vol dir:**

El cos amb gust de sal (Leros passant, v. 13)

.....
.....

L'esperit als ulls (Leros passant, v. 14)

.....
.....

7.5 Com podem entendre *i ve temps de tardor* (Al Moll de Kalimnós vers 20)?

.....
.....

7.6 Justifica que *El sol sobre la mar / obri com una senda* (Albada a Simi versos 4 i 5).

.....
.....

8 L'ocell

8.1 La paraula ocell pertany al registre culte o col·loquial? Quina n'és l'equivalent en l'altre registre? Quin dels dos sinònims trobes més apropiat per al poema?

.....
.....
.....

8.2 Podem dir que el poema té l'origen en un fet o incident anecdòtic, insignificant, però que el poeta sabrà omplir de significat. Quin és aquest fet anecdòtic? Quan es produeix?

.....
.....
.....

8.3 Busca informació sobre la merla. Si pot ser, aconsegueix-ne una fotografia.

.....
.....

8.4 Quina qualitat de la merla és important per al simbolisme del poema?

.....
.....

- 8.5 La llum i l'ombra són dos elements fonamentals en la construcció del poema. Afec-ten o actuen sobre l'hora, l'ocell i el poeta. Associa a cadascun les imatges que hi corresponen, relatives a la llum i l'ombra.

L'hora	<i>la posta</i> (v.1)			
L'ocell	<i>de negra llum</i> (v. 2)			
El poeta	<i>des de l'ombra més ombra</i> (v. 4)			

- 8.6 El poeta, certament, s'identifica amb la merla. Aporta citacions que ho argumen-ten:

.....
.....
.....

- 8.7 El poema expressa un desig: creieu que el poeta farà alguna cosa que ha vist fer a l'ocell?

.....

- 8.8 És important que l'arbre on es troba l'ocell siga un arbre sec? Per què?

.....
.....

- 8.9 Hi ha alguna correspondència entre l'arbre sec i l'espai des d'on mira el poeta?

.....
.....
.....

- 8.10 És important que es trobe *al cim* o dalt de tot de l'arbre? Per què?

.....
.....
.....

9 *Sobre la mar dels meus*

9.1 Fes corresponent amb un sinònim del poema:

sortit:

mort:

hort, jardí:

marfil:

males herbes:

tallant, afilada:

inclinat, ajupit:

fèrtil:

corbella:

prompte:

llavors:

sòl:

9.2 Quina mena de veu escolta el poeta?

.....
.....

9.3 La veu li parla amb una seguretat total sobre el que ha de fer i el que obtindrà?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.4 Compara aquest poema amb *L'ocell* i amb *Leros passant* (poemes 8 i 9 d'aquesta antologia). Hi trobes alguna relació?

.....
.....
.....
.....
.....

9.5 Creus que en *Sobre la mar dels meus* hi predomina la recerca de la solitud o de la companyia?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9.6 Quina classificació fa de les herbes del seu verger?

.....
.....

9.7 A què es refereix el poeta amb la metàfora del verger?

.....
.....

9.8 Què sabem dels mals que fan patir el poeta?

.....
.....
.....
.....

10 *Istanbul*

10.1 On es troba el poeta?

.....

10.2 Pot ser en qualsevol moment del dia? Quan es produeix la visió del mar?

.....
.....

10.3 Fes correspondeix un paraula del poema a cada definició:

- : Visió d'un objecte que rep la llum pel cantó oposat al qual es mira.
..... : Antiga composició poètica, recollida en la Bíblia.
..... : Dir en veu alta i de memòria.

10.4 Què ens pot suggerir el silenci pel que fa a la circumstància en què es troba el poeta?

.....

10.5 Quines referències explícites hi ha en la poesia?

.....

10.6 Quin deu ser l'antecedent del pronom *en* al vers 7?

.....

10.7 La prosopopeia o personificació és una figura retòrica (mode d'expressió en què el llenguatge literari es distancia del normal) en què s'atribueix qualitats humanes a animals, coses o conceptes. En tenim algun cas al poema?

.....
.....

10.8 Què descriu o suggerix el poema?

.....
.....
.....
.....

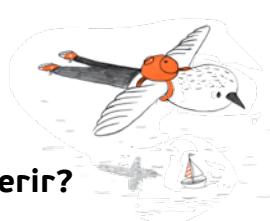

10.9 Amb què es compara la gràcia del vol d'una gavina?

.....

10.10 Què evoca el ritme de les ones?

.....

11 Paisatge amb ruïnes

11.1 A quina mena de temple es deu referir?

.....

.....

.....

11.2 Qui o què l'ha enderrocat?

.....

11.3 Pot ser que es corquen les pedres? Què es pot corcar? Com hem d'entendre la frase *pedres corcades*?

.....

.....

.....

11.4 Per què en un erm?

.....

.....

.....

.....

11.5 Quina imatge visual suggereix el vers *columnes que no sostenen cap cel...*?

.....

.....

10.6 Quina altra imatge, més abstracta o simbòlica també pot suggerir-nos?

.....

.....

11.7 El temple arruïnat, la seu realitat material i prou, té per al poeta un significat complet? Què li falta?

.....
.....

11.8 Busca sinònims de *passat* o *memòria*, amb el significat que tenen en aquest context.

.....
.....

11.9 En quin sentit som temps?

.....
.....

11.10 Sens dubte, en el poema, l'autor hi considera dos vessants del temps: un de destructor i un de constructiu. Desenvolupa aquest tema en una redacció breu.

.....
.....
.....
.....

12 Comiat, En blanc i En blau

12.1 Què tenen en comú els tres poemes?

.....

12.2 Quines diferències presenten pel que fa al tema comú als tres?

.....
.....
.....
.....

12.3 Per què el títol *En blau*?

.....
.....

- 12.4 En aquest mateix poema, la *veu en la llum o gavina en el cel* (vers 4), si la considerem una *veu de dins*, d'acord amb el poema *La poesia*, en què Josep Piera analitza el fet poètic, seria com un *fanal en un carreró fosc* o més aviat *remors de llunyanies*?

.....
.....

- 12.5 En el poema *Comiat*, creus que hi ha una contradicció insoluble entre, d'una banda, l'affirmació reiterada pel poeta dient que ha perdut les paraules i, d'altra banda, el fet que realment ha escrit el poema?

.....
.....
.....
.....

- 12.6 Per què el títol *En blanc*?

.....
.....

- 12.7 En aquest mateix poema quin o quins símbols signifiquen la vida?

.....
.....

13 Beniopa

13.1 Què és Beniopa? A què l'associa el poeta?

.....
.....

13.2 Per què les teulades i terrats eren tan visibles?

.....

13.3 Atribueix-los les característiques que els pertoquen:

	Coberta inclinada	Coberta plana	S'hi pot caminar	Fa moltes canaleres	S'hi estén la roba	Dóna nom a un ocell
teulada						
terrat						

13.4 Per què les teulades semblaven bancals ben treballats? Quin element dels bancals s'assembla a les canaleres?

.....
.....

13.5 Quins sentits privilegia el record de Beniopa?

.....
.....

13.6 Quines olors de les evocades són més fàcils d'identificar i quines semblen més imaginàries o d'origen més confús?

apetitoses, coent lentament al foc •	• cossos
agredolces de corral •	• cuina
netes eixugant-se al sol •	• sabó
suades de goig animal •	• ?
d'ombres fugitives pels horts •	• fem

- 13.7 Quin temps verbal predomina entre els versos 1 i 7? A quin temps correspon la imatge, en la biografia del poeta?**

.....
.....
.....

- 13.8 Quin temps verbal predomina entre els versos 13-17? Creus que donen una imatge del present o del passat del poeta? Com s'explica aquesta contradicció apparent?**

.....
.....

- 13.9 Quin és el símbol de Beniopa en el record del poeta? Sabries dir per què?**

.....
.....
.....
.....

14 Auca de sant Tarsici

14.1 Fes corresponente a cada sinònim o definició un mot del poema:

- : Calze, copa sagrada.
- : Capa curta, fermada al muscle dret, que duien els romans.
- : Persona que mor per la seua religió.
- : Navalla de fulla ampla.
- : Pedres.
- : Rajant, regallant.
- : Pedrada.
- : Se n'assabente, ho sàpia.
- : Cabells fent caragol.
- : Morenos.
- : Ferida consistent en un tall curt i profund, semblant a l'obertura per on passa un botó.
- : Sense cap taca ni cap defecte.

14.2 El poema és exactament una auca? Per què? Quines característiques té el poema que permeten anomenar-lo auca?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14.3 Per la informació que ens dóna el poema, què podem saber de sant Tarsici?

.....

.....

.....

14.4 Pel detall de la fusta consagrada (vers 8), podem deduir o imaginar on duia les hòsties?

.....

.....

14.5 Quin punt de vista adopta l'autor en el poema?

.....
.....

14.6 Creus que el jo poètic (la veu que s'expressa, narra, comenta el fets) s'identifica o es distancia del protagonista?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

14.7 En el poema podem destriar dues veus: una de narrador i una altra de personatge protagonista. Indica en quins versos apareix cadascuna.

.....
.....
.....

14.8 Després de llegir el poema, podem deduir alguna informació sobre la biografia de l'autor?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

15 *El temps trobat*

15.1 Busqueu en el poema paraules que s'adiquen amb les definicions següents:

- : Naixement d'aigua en lloc pla o enclotat, al fons d'una bassa o estany.
- : Arbre tropical que s'adapta a climes d'hiverns suaus, de tronc recte altíssim, amb branques paral·leles a terra, de disposició cònica, que van disminuint en llargària a mesura que guanyen alçària. Es presenta aïllat, al costat de grans cases de camp.
- : Mecanisme de dues rodes engranades per a traure aigua d'un pou, accionat per una cavalleria que camina al seu voltant, actualment substituït per motors.
- : Tanca feta d'arbustos vius, plantats en fila, per protegir un camp.
- : Naixement o broll natural d'aigua.
- : Coberta més o menys fràgil que fa ombra sobre un espai obert, no tancat amb paret.
- : Ball d'infants i joves tradicional a Pasqua.

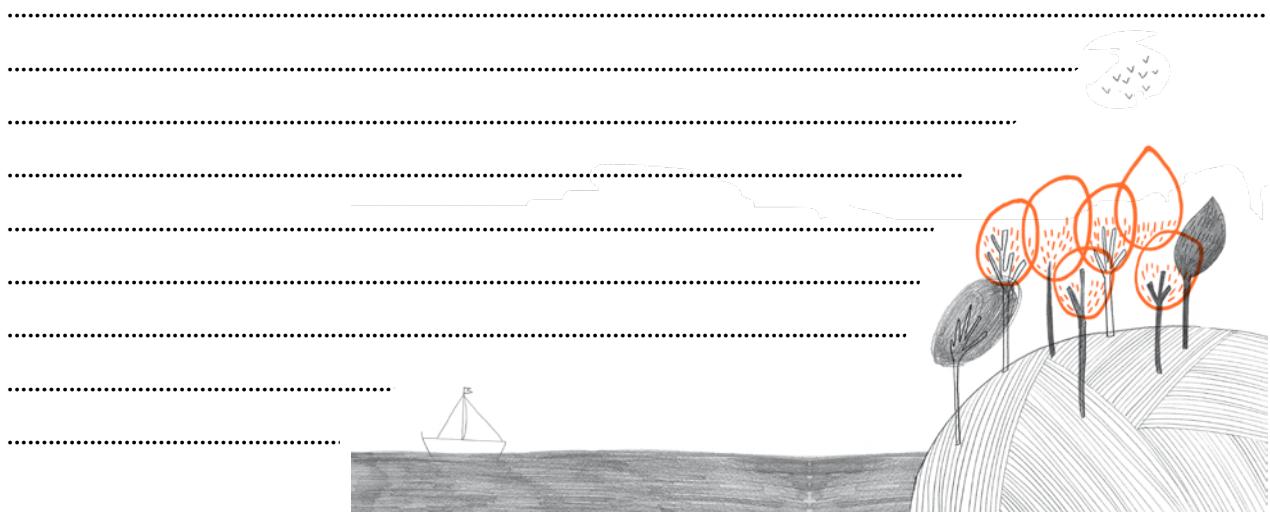
15.2 Podríem dir que el poema, des del començament, evoca el paisatge del camp valencià? És exacta aquesta afirmació?

.....

.....

.....

15.3 Cadascun d'aquests elements del paisatge té una certa capacitat significativa, pot suggerir uns altres elements determinats, tant si apareixen explícitament en el text com si no ho fan. Com ara a: *altives palmeres, xicrandes en blau* (vers 3) podríem afirmar que hi ha una relació evident entre la palmera i la xicranda, i una correspondència claríssima entre *altives* i *en blau*. Sabréu dir per què?

15.4 Seguint amb la capacitat significativa dels elements del paisatge, relaciona:

	Abun-dància d'aigua	Grans cases de camp	Proxi-mitat del mar	Entre-mig de l'horta i el secà	Marjal, i potser arròs prop
Bardisses (tanques) de baladre					
Palmeres i xicrandes					
Sénies					
Ullals					
Magraners					
Codonyers					
Canyars					

15.5 Analitzant l'estructura del poema, hi podem trobar dos inventaris, dues interferences i una conclusió. Assenyala en quins versos es troben.

.....
.....
.....

15.6 La voluntat d'inventari és en el nucli del poema. Quina és la intenció normal d'algu que fa un inventari?

.....
.....

15.7 Caracteritzem els dos inventaris:

	Imatge estàtica	Procés o canvi	To brusc	To reposat	Pacífic	Agressiu
v. 1-6						
v. 9-15						

15.8 Pel que fa les interferències, quin sentit poden tindre?

Potser cal recordar que la primera prové d'una cançó molt famosa de Joan Manuel Serrat, registrada l'any 1966. La segona, d'una molt més antiga, esdevinguda tradicional, pròpia de Pasqua.

15.9 Quina visió de la mar ens dóna el poema? Com la podem interpretar?

15.10 Pel que fa al significat del vers 19 -El temps trobat, antic- podem relacionar-lo amb el poema *Alegria* (7 d'aquesta antologia). Com podem interpretar-lo?

.....
.....
.....
.....

16 Que el plaer es fa dolor

16.1 Troba en el poema la paraula que corresponga a:

- : Semblant als déus.
..... : Joguet.
..... : Alegre, plaent.
..... : Sentiment de pèrdua causat per la mort d'algú, per una gran desgràcia.
..... : Lament.
..... : Alegria.
..... : Alegria.

16.2 Entre l'edat adulta i la infantil, hi ha una separació total o una certa continuïtat?

Raoneu-ho.

.....
.....
.....

16.3 La vida humana té dos vessants oposats? Quins?

.....

16.4 Quin sembla ser atribut de Déu o dels déus?

.....

16.5 Quin ens forma més com a humans? Quan?

.....

17 Instantània infantil al voltant de l'oblit

17.1 En què es basa el poema?

..... : Nom d'un tipus de barca o d'un instrument de corda.

..... : Canonet, estoig per a les agulles en forma de canonet.

..... : Corfa del gra i altres restes de l'espiga d'un cereal.

..... : Residu greixós, de color negre molt fosc, que deixa el foc, adherit a l'interior d'una xemeneia.

..... : Empenten.

..... : Tuberclles, bulbs (com ara cebes, creïlles, alls) o llavors a les quals han eixit brots.

..... : Pedres.

..... : Fruita de diversos colors (verda, groga, roja o moradanca) amb pinyol de grandària mitjana, molt sucosa, que de vegades alguns anomenen *siruelos*.

..... : Forats a terra on es refugia un animal.

..... : Buits.

..... : Parets de roca verticals en la muntanya.

17.3 Descripció del joc:

Es juga en un espai tancat (un rogle dibuixat en terra) d'on no es pot eixir.

Es tapen els ulls de qui *paga* amb un mocador.

Un altre jugador li fa fer voltes, per desorientar-lo, l'atura i, comença el diàleg següent preguntant-li:

-Gallineta cega, què has perdut?

-Una agulla i un canut.

-Busca per la ximenera.

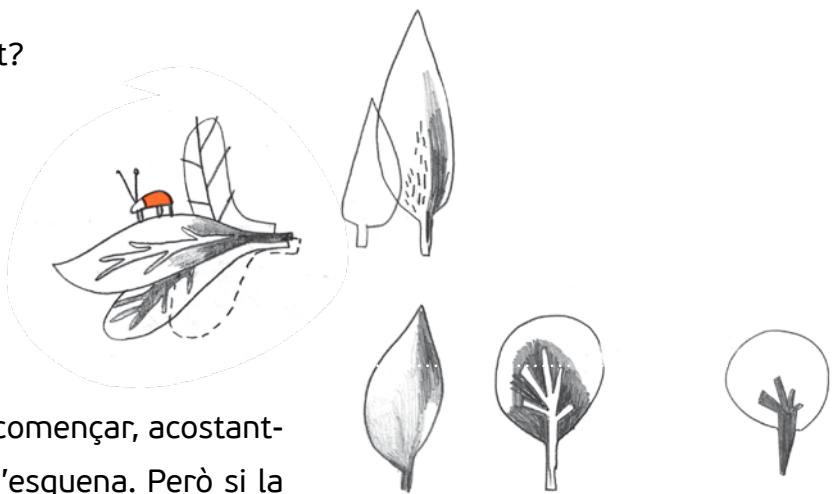
-No, que em faré negra.

-Busca pel terrat.

-No, que m'agafa el gat.

-Vés i busca qui t'ha pegat.

Quan s'acaba el diàleg, poden començar, acostant-se-li per darrere, a tocar-lo a l'esquena. Però si la

gallineta cega toca algú, aquell ha de quedar parat. Si el reconeix i diu el seu nom, és aquell qui paga i fa de gallineta cega.

Després de llegir la descripció, digues quins versos del poema reproduueixen fragments de la fórmula dialogada que es fa servir en el joc.

.....
.....

17.4 Quins versos descriuen els moviments del joc?

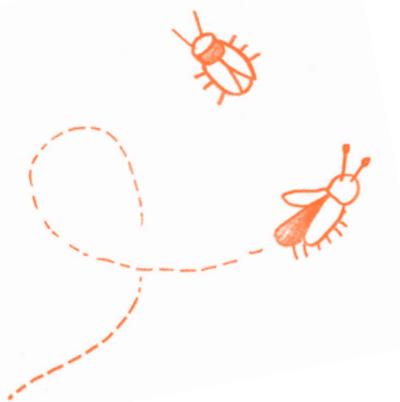
.....
.....

17.5 La resta de versos, que no segueixen la fórmula recitada ni el moviment del joc, com els podem caracteritzar?

.....
.....

17.6 Com podem interpretar globalment el poema? Què s'hi expressa?

.....

18 La mar, xiprers, columnes, capitells

18.1 El poeta forma part de l'escena que evoca el poema. Què fa ell?

.....

18.2 El poema es desenvolupa entre dos espais, dos paisatges que el poeta té davant els ulls, l'un de lluny i l'altre prop, en el qual el poeta es troba immers, ell mateix. Quins són? En quins versos en parla?

.....
.....
.....
.....

18.4 Amb quin dels dos paisatges podem creure que es relaciona el *vell record*, el seu *desig fosc*? Encara que no ho podem saber cert, com es manifesten o quin impuls li produeixen?

.....
.....
.....
.....

18.5 Mentre espera el tren, què passa que l'impressiona tant?

.....

18.6 On diu que ho considera com una visió o revelació?

.....

18.7 Quin significat té per a ell?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 18.8 Recordem el poema *La poesia* (número 1 d'aquesta antologia). Quina classificació hi feia l'autor de les veus de dins? Si ho relacionem amb el poema que llegim ara, hi sabríeu assenyalar un exemple de cada tipus de veu?**

19 Cançó a l'espera de música i No t'he perdut, amor, no t'he perdut

- 19.1 Quina característica comuna tenen els dos poemes i quina característica els oposa, els fa diferents, pel que fa a la situació o actitud del poeta?**

.....
.....
.....
.....

- 19.2 Quin dels dos poemes pot semblar més propi de la joventut i qui més propi de la maduresa?**

19.3 Dirieu que *No t'he perdut, amor* és un poema on predomina l'optimisme, el pessimisme, no hi ha un equilibri? Argumenteu-ho.

19.4 Quina relació podríem trobar entre aquests dos poemes i, d'una banda, *L'amor, la poesia* i, d'altra banda, *Que el plaer es fa dolor?*

Propostes didàctiques referides al llibre *L'art antic del crit escrit*
(ISBN: 978-84-941757-4-9)

© Andana Llibres SL
València, 56, baix - 46680 Algemesí
www.andana.net

Dibuixos d'Amaia Arrazola